

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

Основна информация:

Име на курса: Чавдар Мутафов и българският литературен авангард

Лектор: Доц. д-р Александра Антонова

Телефон: 088 8692499

Имейл: aantonova@ilit.bas.bg

Хорариум: 25 лекционни часа

Анотация (до 150 думи):

Курсът цели да запознае с творческите търсения и находки на един от малкото изцяло завършени авангардни творци в България от периода между двете световни войни – Чавдар Мутафов. Инженер и архитект по образование, той се изявява в периода 1919 – 1944 г. като интересен белетрист, стилист, есеист, вещ художествен критик и теоретик, редактор и сказчик. Творческите търсения на Чавдар Мутафов са разгледани в контекста на художествените тенденции в европейския авангард, които специфично, но плодотворно се развиват в България, съпътствани от забележителна критическа рецепция.

Тематично съдържание на курса (кратко описание по теми или модули):

Тема / Модул 1: Български литературен авангард.

- За понятията „модернизъм“ и „авангард“. Развитие и разнообразие на авангардните концепции и течения в Европа с акцент върху развитието на експресионизма в Германия.
- Български литературен авангард. Специфика, представители, издания, манифестни текстове.
- Българският експресионизъм. Концепции, представители.
- Критическа рецепция на авангарда.

Тема / Модул 2: Чавдар Мутафов като художествен теоретик и критик. Есета и изкуствоведски статии, статии за кино, театър, танц.

- Чавдар Мутафов и условността на изобразяването в авангардните естетики – схващания за орнамент, декоративност, знак и образ.
- Чавдар Мутафов и естетиката на експресионизма.
- Чавдар Мутафов и естетиките на футуризма, кубизма, сюрреализма.
- Банално изкуство и експресионизъм в творческите търсения на Чавдар Мутафов.

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

Тема / Модул 3: Белетристиката на Чавдар Мутафов.

- Художествено пространство в „Марионетки“. Изразни особености и находки. Текстологичен анализ.
- „Покерът на темпераментите“. Изразни особености и находки. Текстологичен анализ.
- Как да четем романа „Дилетант“. Възможности. Текстологичен анализ.
- Явления и тенденции на развитие на образа в сборника „Технически разкази“. От декоративизъм и експресионизъм към неореализъм и предметизъм.

Форми на обучение и оценяване:

Консултации и дискусии (присъствено или онлайн).

Събеседване.

Компетентности, придобити в резултат на обучението (3-5 точки):

Дефиниране на стилистическите особености на авангардни течения като експресионизъм, кубизъм, сюрреализъм, дада и прехода към предметно изкуство и неореализъм.

Проследяване на основни явления в развитието на българския литературен авангард.

Проследяване на основни явления в критическата рецепция на българския литературен авангард.

Анализ на стилистически особености в текстовете на Чавдар Мутафов: „Покерът на темпераментите“, „Марионетки“, „Дилетант“, „Технически разкази“.

Литература:

Ангелов, В. Изкуство и естетика. С., 2005.

Бодлер, Ш. Художник на съвременния живот. – В: Естетически и критически есета. С., 1978.

Видински, В. Денди срещу Дилетант.// Следва, НБУ, № 7, декември 2003.

Гъльбов, К. Вселена.// Развигор, 8 ноември 1924, № 157.

Гъльбов, К. За експресионизма.// Златорог, II, 1921, № 3.

Гъльбов, К. Експресионизмът и чарът на луната.// Стрелец, № 9, 1 юни 1927.

Гъльбов, К. Към младежта.// (Изток, II, № 38, 1 октомври 1926) – В: Литературен кръг „Стрелец“. Предговор и съставител Сава Василев, В. Търново, 2000.

Гъльбов, К. Нашите културни задачи.// Изток, II, № 44, 14 ноември 1926.

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

Далчев, Ат. Поезия и действителност.// Изток, II, № 55, 5
февруари 1927.

Далчев, Ат. Размишления върху българската лирика след
войните.// (Философски преглед, V, 1933, № 4) – В: Страници. С.,
1980.

Данова, С. Пладнето на майките.// Литературен вестник,
№ 26, 4 – 10 юли 2007.

Димитрова, Е. Изгубената история. С., 2001.

Игов, С. История на българската литература. С., 2002.

Критическото наследство на българския модернизъм. Т. 1 – 3. С, 2009.

Кръстев, К. Кръстопът.// Изток, II, № 48, 12 декември 1926.

Кръстев, К. Неблагодарност.// (Лебед, III, 1922, № 1) – В:

Манифести на българския авангардизъм. Съст. и предговор В.

Русева, В. Търново, 1995.

Кръстев, К. Началото на последното.// (Кресчендо, 1923, № 3 –

4) – В: Манифести на българския авангардизъм. Съст. и предговор В.

Русева, В. Търново, 1995.

Кръстев, К. Спомени за културния живот между двете
световни войни. С., 1988.

Кузмова-Зографова, К. Чавдар Мутафов. Възкресението на
Дилетанта. С., 2001.

Кузмова-Зографова, К. Авангардисткият „синтез на изкуст-
вата“: оптиката на Дилетанта. – В: Известия на националния
литературен музей, т. 3. С., 2005.

Кузмова-Зографова, К. Гео Милев и Чавдар Мутафов – едно
„експресионистично“ приятелство. – В: Гео Милев – неудържимата
пламенност. Нови изследвания. С., 2001;

Ликова, Р. Литературен живот между двете войни. Т.1. С.,
1995;

Милев, Г. Литературно-художествени писма от Германия.//
Листопад, 1, 1913 – 1914.

Милев, Г. Родно изкуство.// (Везни, II, 1920-21, № 1) – В:

Милев, Г. Съчинения, Т. 2. С., 1976.

Милев, Г. Литературна анкета.// Везни, III, 1921, № 9.

Милев, Г. Модерната поезия.// (Звено, 1914, № 4-5) – В:

Милев, Г. Съчинения, Т. 2. С., 1976.

Милев, Г. Критичен преглед. Експресионистична изложба//
Везни, I, 1919, № 2.

Милев, Г. Фрагментът.// Везни, I, 1919, № 4.

Милев, Г. Небето.// (Везни, I, 1920, № 10) – В: Милев, Г.
Съчинения в три тома, Т. 2. С, 1976.

Милев, Г. Възвание към българския писател.// Везни, III, 1921,
№ 4.

Милев, Г. Музиката и другите изкуства. – В: Алманах „Везни“,
лит. сб. под редакцията на Гео Милев. Ст. Загора – София, 1923.

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

Милев, Г. Поезия на младите.// Пламък, I, 1924, № 2.
Мутафов, Ч. Зеленият кон.// Везни, II, 1920, № 3.
Мутафов, Ч. Пейзажът и нашите художници.// Златорог, II, 1920, № 2.
Мутафов, Ч. Линията в изобразителното изкуство.// Златорог, II, 1920, № 4.
Мутафов, Ч. Плакатът.// (Златорог, II, 1921, № 3) – В:
Манифести на българския авангардизъм. Съст. и предговор В. Русева. В. Търново, 1995.
Мутафов, Ч. Експресионизмът в Германия.// Демократически преглед, 1924, № 9 – 10. В: Мутафов, Ч. Избрано. С., 1993.
Мутафов, Ч. Рисунките на Сирак Скитник в книгата „Поеми“ от Едгар По.// Везни, II, 1920, № 2.
Мутафов, Ч. Дилетант. С., 2004.
Мутафов, Ч. Избрано. С., 1993.
Пенчев, Б. Българският модернизъм: моделирането на Аза. С., 2003.
Стоянова, Н. Отвъд марионетките.// Литературен вестник, № 28, 18 – 24 юли 2007.
Сугарев, Е. Самотният бунт на Дилетанта.// Литературна мисъл, 1986, № 9.
Тенев, Д. Красота срещу истина.// Следва, НБУ, декември 2003, № 7.
Цочева, Н. Чавдар Мутафов и българската култура между двете световни войни. С., 2007.

Допълнителна информация (по желание) (например: специални изисквания, лабораторно оборудване, предварителни знания):

.....
.....
.....